

Υπόθεση C-919/19

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως

Ημερομηνία καταθέσεως:

16 Δεκεμβρίου 2019

Αιτούν δικαστήριο:

Najvyšší súd Slovenskej republiky (Σλοβακική Δημοκρατία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

22 Οκτωβρίου 2019

Αιτούσα:

Generálna prokuratúra Slovenskej republiky

Άλλος διάδικος:

X.Y.

Najvyšší súd (Ανώτατο Δικαστήριο)

[...]

Σλοβακική Δημοκρατία

ΔΙΑΤΑΞΗ

Το Najvyšší súd Slovenskej republiky (Ανώτατο Δικαστήριο της Σλοβακικής Δημοκρατίας) [...] [σύνθεση δικάζοντος τμήματος] στην ποινική υπόθεση κατά του X.Y. [...] ο οποίος καταδικάστηκε για το ιδιαίτερα σοβαρό αδίκημα της ληστείας, κατά την έννοια του άρθρου 173, παράγραφοι 1 και 2, στοιχείο b, του ποινικού κώδικα της Τσεχικής Δημοκρατίας, σε μη δημόσια συνεδρίαση της 22ας Οκτωβρίου 2019 στη Μπρατισλάβα

διατάσσει τα εξής:

βάσει του άρθρου 318, παράγραφος 1, κατ' αναλογία και σε συνδυασμό με το άρθρο 244, παράγραφος 4, του Trestný poriadok (σλοβακικού κώδικα ποινικής δικονομίας) **αναστέλλει τη διαδικασία** αναγνωρίσεως και εκτελέσεως της αποφάσεως που εξέδωσε το Krajský soud v Plzni (περιφερειακό δικαστήριο του Plzeň, Τσεχική Δημοκρατία) στις 18 Ιουλίου 2017 [...] [αριθ. υποθέσεως] και της αποφάσεως που εξέδωσε το Vrchní soud v Praze (εφετείο Πράγας, Τσεχική

Δημοκρατία) στις 20 Σεπτεμβρίου 2017 [...] [αριθ. υποθέσεως], με τις οποίες ο Χ.Υ. καταδικάστηκε για το ιδιαίτερα σοβαρό αδίκημα της ληστείας, κατά την έννοια του άρθρου 173, παράγραφοι 1 και 2, στοιχείο b, του ποινικού κώδικα της Τσεχικής Δημοκρατίας, σε στερητική της ελευθερίας ποινή διάρκειας οκτώ ετών και διατάχθηκε η έκτιση της ποινής του σε σωφρονιστικό κατάστημα ασφαλείας, και υποβάλλει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αίτηση προδικαστικής απόφασης για την ερμηνεία του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', και παράγραφος 2, καθώς και του άρθρου 9, παράγραφος 1, στοιχείο β', της αποφάσεως-πλαίσιο 2008/909/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2008, σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης σε ποινικές αποφάσεις οι οποίες επιβάλλουν ποινές στερητικές της ελευθερίας ή μέτρα στερητικά της ελευθερίας, για τον σκοπό της εκτέλεσής τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ L 327, της 5ης Δεκεμβρίου 2008), όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009 [ΕΕ L 81, της 27ης Μαρτίου 2009 (στο εξής: απόφαση-πλαίσιο)].

Σκεπτικό

(1) Το Krajský súd v Košiciach (περιφερειακό δικαστήριο του Κόσιτσε, Σλοβακική Δημοκρατία, στο εξής: Krajský súd), με απόφαση της 17ης Μαΐου 2018 [...] [αριθ. υποθέσεως], δυνάμει του άρθρου 15, παράγραφος 1, και του άρθρου 17, παράγραφος 1, του zák. č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii [σελ. 2 του πρωτοτύπου] a o zмене a doplnení zák. č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení účinnom do 31. decembra 2019 (νόμου 549/2011 για την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων που επιβάλλουν στερητικές της ελευθερίας ποινές εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του νόμου 221/2006 για την εκτέλεση των στερητικών της ελευθερίας ποινών, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει έως τις 31 Δεκεμβρίου 2019, στο εξής: νόμος 549/2011), αποφάνθηκε υπέρ της αναγνώρισεως και εκτελέσεως της αποφάσεως που είχε εκδώσει το Krajský soud v Plzni (περιφερειακό δικαστήριο του Plzeň, Τσεχική Δημοκρατία) στις 18 Ιουλίου 2017 [...] [αριθ. υποθέσεως] και της αποφάσεως που είχε εκδώσει το Vrchní soud v Praze (εφετείο Πράγας, Τσεχική Δημοκρατία) στις 20 Σεπτεμβρίου 2017 [...] [αριθ. υποθέσεως], με τις οποίες ο Χ.Υ. είχε καταδικαστεί για το ιδιαίτερα σοβαρό αδίκημα της ληστείας, κατά την έννοια του άρθρου 173, παράγραφοι 1 και 2, στοιχείο b, του ποινικού κώδικα της Τσεχικής Δημοκρατίας, σε στερητική της ελευθερίας ποινή διάρκειας οκτώ ετών, και είχε διαταχθεί η έκτιση της ποινής του σε σωφρονιστικό κατάστημα ασφαλείας. Παράλληλα διέταξε, δυνάμει του άρθρου 48, παράγραφος 4, του Trestný zákon (σλοβακικού ποινικού κώδικα), την κράτηση του καταδικασθέντος σε σωφρονιστικό κατάστημα μεσαίου βαθμού ασφαλείας για να εκτίσει την ποινή του.

(2) Ο Χ.Υ. άσκησε εμπρόθεσμα έφεση κατά της αποφάσεως αυτής προβάλλοντας, κατ' ουσίαν, ότι όλη η οικογένειά του (η σύζυγος, οι δύο θυγατέρες, ο γαμπρός και ο εγγονός του) ζει και εργάζεται στο Plzeň και ότι τα μέλη της οικογένειάς του τον επισκέπτονται κάθε μήνα κατά τη διάρκεια

εκτίσεως της στερητικής της ελευθερίας ποινής του. Με τον υιό και τον ετεροθαλή αδερφό του, οι οποίοι κατοικούν εντός της Σλοβακικής Δημοκρατίας, δεν έχει καμία επαφή διότι έχουν μαλώσει. Παράλληλα υπογράμμισε ότι οι γονείς του δεν ζουν πια και ότι, επομένως, δεν έχει οικογενειακούς δεσμούς ή άλλους συγγενείς στη Σλοβακία. Περαιτέρω υποστηρίζει ότι, αν μεταχθεί στη Σλοβακία, θα χάσει κάθε επαφή με την οικογένειά του, η οποία δεν έχει πού να καταφύγει στη Σλοβακία, ενώ αντιθέτως διαθέτει στέγη και εργασία στην Τσεχική Δημοκρατία. Για τους λόγους αυτούς, ο Χ.Υ. ζητεί να εκτελεστεί στην Τσεχική Δημοκρατία η στερητική της ελευθερίας ποινή που του επιβλήθηκε, επισυνάπτοντας στο δικόγραφο της εφέσεως αντίγραφο της συμβάσεως μισθώσεως διαμερίσματος στο Plzeň.

(3) Με διάταξη της 28ης Αυγούστου 2018 [...] [αριθ. υποθέσεως], το Najvyšší súd Slovenskej republiky (Ανώτατο Δικαστήριο της Σλοβακικής Δημοκρατίας, στο εξής: Najvyšší súd) ανέστειλε τη διαδικασία αναγνωρίσεως και εκτελέσεως, βάσει του άρθρου 318, παράγραφος 1, κατ' αναλογία και σε συνδυασμό με το άρθρο 244, παράγραφος 4, του Trestný poriadok (σλοβακικού κώδικα ποινικής δικονομίας), έως ότου το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποφανθεί επί προγενέστερης αιτήσεως του προδικαστικής αποφάσεως την οποία είχε υποβάλει σε παρόμοια από απόψεως πραγματικών περιστατικών υπόθεση με αριθμό 2 Urto 1/2018 και με αριθμό υποθέσεως C-495/18 στη διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου.

(4) Καθόσον, στην εκκρεμούσα ενώπιον του Najvyšší súd υπόθεση με αριθμό 2 Urto 1/2018, το Krajský súd v Ústí nad Labem (περιφερειακό δικαστήριο του Ústí nad Labem, Τσεχική Δημοκρατία) ανακάλεσε το πιστοποιητικό που είχε εκδοθεί δυνάμει του άρθρου 4 της αποφάσεως-πλαίσιου και, κατά συνέπεια, με διάταξη του Δικαστηρίου της 1ης Οκτωβρίου 2019, καταργήθηκε η δίκη επί της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως στην υπόθεση C- 495/18, το Najvyšší súd στην υπόθεση αυτή, με διάταξη της 22ας Οκτωβρίου 2019, με αριθμό 2 Urto 5/2018, δυνάμει του άρθρου 318, παράγραφος 2, του Trestný poriadok (σλοβακικού κώδικα ποινικής δικονομίας) κατ' αναλογία αποφάσισε την επανάληψη της διαδικασίας που είχε ανασταλεί. Παράλληλα όμως κατέληξε στο συμπέρασμα ότι είναι αναγκαίο να υποβάλει, στην υπό κρίση υπόθεση, νέα αίτηση προδικαστικής αποφάσεως στο Δικαστήριο για τους ακόλουθους λόγους. **[σελ. 3 του πρωτοτύπου]**

(5) Στις 12 Φεβρουαρίου 2018 κοινοποιήθηκε στο Krajský súd πιστοποιητικό το οποίο είχε εκδοθεί από το Krajský súd v Plzni (περιφερειακό δικαστήριο του Plzeň, Τσεχική Δημοκρατία) βάσει του άρθρου 4 της αποφάσεως-πλαίσιου, μαζί με τις προαναφερθείσες [στο σημείο 1] αποφάσεις με τις οποίες ο Χ.Υ. είχε καταδικαστεί, βάσει του άρθρου 173, παράγραφοι 1 και 2, στοιχείο b, του ποινικού κώδικα της Τσεχικής Δημοκρατίας, σε στερητική της ελευθερίας ποινή διάρκειας οκτώ ετών και είχε διαταχθεί η έκτιση της ποινής του σε σωφρονιστικό κατάστημα ασφαλείας. Κατά το μέρος g του εν λόγω πιστοποιητικού, οι αποφάσεις και το πιστοποιητικό διαβιβάστηκαν στη Σλοβακική Δημοκρατία ως κράτος εκτελέσεως, διότι η αρχή εκδόσεως ήταν πεπεισμένη ότι η εκτέλεση της

επιβληθείσας ποινής στο κράτος εκτελέσεως εξυπηρετούσε τον σκοπό της διευκολύνσεως της κοινωνικής επανεντάξεως του καταδίκου, καθόσον το κράτος εκτελέσεως ήταν το κράτος της ιθαγένειας και διαμονής του καταδίκου. Από το πιστοποιητικό προκύπτει επίσης [μέρος d, σημείο 4 και μέρος l] ότι ο κατάδικος είχε μεταβεί στην Τσεχική Δημοκρατία μαζί με τη σύζυγό του πέντε μήνες πριν από την τέλεση του αδικήματος και εργάστηκε για μικρό χρονικό διάστημα στην εταιρία X. στο Plzeň, αλλά απόλεσε τη θέση εργασίας του λόγω καταγγελίας και ήταν άνεργος όταν τέλεσε το αδίκημα. Στην Τσεχική Δημοκρατία διέμενε αρχικά σε εργατική εστία και, στη συνέχεια, για μικρό χρονικό διάστημα με την οικογένειά του σε μισθωμένο διαμέρισμα. Κατά το Krajský soud v Plzni (περιφερειακό δικαστήριο του Plzeň, Τσεχική Δημοκρατία), θα είναι πιο εύκολη η κοινωνική επανένταξη του καταδίκου στη Σλοβακία, διότι έχει τη σλοβακική ιθαγένεια, έζησε όλη του τη ζωή στη Σλοβακία και είναι καταχωρισμένος στον τόπο διαμονής του ως μόνιμος κάτοικος. Κατά το Krajský soud v Plzni (περιφερειακό δικαστήριο του Plzeň, Τσεχική Δημοκρατία), ο κατάδικος δεν έχει συνήθη διαμονή στην Τσεχική Δημοκρατία διότι πριν από την τέλεση του αδικήματος έζησε εκεί για πολύ μικρό χρονικό διάστημα, κατά τη διάρκεια του οποίου δεν δημιούργησε κανέναν επαγγελματικό, πολιτιστικό ή κοινωνικό δεσμό και δεν αξιοποίησε τη δυνατότητα διαμονής στην Τσεχική Δημοκρατία για να ενταχθεί πλήρως στην κοινωνία και να δημιουργήσει μια βάση που θα μπορούσε να θεωρηθεί ως τόπος συνήθους διαμονής, στον οποίο θα μπορούσε να ζει με την οικογένειά του. Αντιθέτως χρησιμοποίησε τη διαμονή του στην Τσεχική Δημοκρατία για την τέλεση αδικήματος με χρήση βίας λίγο μετά την άφιξή του στο κράτος αυτό. Κατά το Krajský soud v Plzni (περιφερειακό δικαστήριο του Plzeň, Τσεχική Δημοκρατία), το γεγονός ότι τα τέκνα του καταδίκου, τα οποία έχουν επίσης τη σλοβακική ιθαγένεια, ζουν μεν στην Τσεχική Δημοκρατία αλλά μπορούν ανά πάσα στιγμή να επιστρέψουν στη Σλοβακία ομοίως δεν επηρεάζει την εκτίμηση ότι δεν μπορεί να διαπιστωθεί η ύπαρξη «συνήθους διαμονής» του καταδίκου στο έδαφος της Τσεχικής Δημοκρατίας η οποία δεν θα επέτρεπε τη μεταγωγή του [στη Σλοβακία].

(6) Ο κατάδικος X.Y., εκφράζοντας τη γνώμη του σχετικά με τη μεταγωγή του, επισήμανε ότι στη Σλοβακία έχει μόνον έναν ετεροθαλή αδερφό με τον οποίο δεν διατηρεί καμία επαφή και ότι μετά την έκτιση της ποινής του θα επιστρέψει στην Τσεχική Δημοκρατία, σε συγκεκριμένη διεύθυνση στο Plzeň, όπου έχει την προσωρινή διαμονή του και όπου βρίσκονται τα τέκνα και τα εγγόνια του που δεν θα μπορούσαν να τον επισκεφθούν αλλού και, επομένως, θα έχανε διαφορετικά κάθε επαφή μαζί τους.

(7) Βάσει των δημοτολογίων της Σλοβακικής Δημοκρατίας, ο κατάδικος X.Y., [...] είναι υπήκοος της Σλοβακικής Δημοκρατίας και από τις 4 Αυγούστου 1998 έχει καταχωριστεί ως μόνιμος κάτοικος [σελ. 4 του πρωτοτύπου] του Δήμου Mníšek Nad Hnilcom [...], στη διοικητική περιφέρεια Gelnica. Από την έκθεση του Obvodné oddelenie Policajného zboru v Spišskej Novej Vsi (τοπικού αστυνομικού τμήματος της Spišská Nová Ves, Σλοβακία) της 5ης Μαρτίου 2018 προκύπτει ότι ο εκκαλών ουδέποτε εμφανίστηκε ούτε διατηρεί οιαδήποτε επαφή στον ως άνω Δήμο και ότι εδώ και μία πενταετία περίπου βρίσκεται με την

οικογένειά του στη Γαλλία. Κατά την έκθεση του δημάρχου του Mníšek nad Hnilcom, ο κατάδικος X.Y. έχει καταχωριστεί ως μόνιμος κάτοικος του Δήμου αυτού [...] [διεύθυνση], αλλά μόνον ο υιός του διαμένει στη διεύθυνση αυτή [...] μαζί με τη γιαγιά του X.Y., κατά δήλωση της οποίας η θυγατέρα της X. (σύζυγος του εκκαλούντος) μαζί με δύο θυγατέρες ζουν πιθανότατα στην Τσεχική Δημοκρατία, αλλά δεν έχουν καμία επαφή μαζί της. Επί του παρόντος ο κατάδικος X.Y. εκτίει τη στερητική της ελευθερίας ποινή του σε σωφρονιστικό κατάστημα στο Plzeň [...] [διεύθυνση σωφρονιστικού καταστήματος], Τσεχική Δημοκρατία.

(8) Κατά το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο a, του νόμου 549/2011, επιτρέπεται η αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεως στη Σλοβακική Δημοκρατία, εάν η πράξη για την οποία εκδόθηκε η καταδικαστική απόφαση συνιστά αδίκημα και κατά το σλοβακικό δίκαιο, με την επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 2 και 3, και εάν ο κατάδικος είναι Σλοβάκος υπήκοος και έχει τη συνήθη διαμονή του στη Σλοβακική Δημοκρατία ή έχει στο έδαφος της αποδεδειγμένους οικογενειακούς, κοινωνικούς ή επαγγελματικούς δεσμούς, οι οποίοι μπορούν να διευκολύνουν την επανένταξή του κατά τη διάρκεια εκτελέσεως της στερητικής της ελευθερίας ποινής στο έδαφος της Σλοβακικής Δημοκρατίας.

(9) Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι, κατά τη σλοβακική νομοθεσία, η αναγνώριση και η εκτέλεση καταδικαστικής αποφάσεως του κράτους εκδόσεως προϋποθέτουν ότι ο κατάδικος είναι υπήκοος της Σλοβακικής Δημοκρατίας και έχει στο έδαφος της (i) τη συνήθη διαμονή του ή (ii) αποδεδειγμένους οικογενειακούς, κοινωνικούς ή επαγγελματικούς δεσμούς που μπορούν να διευκολύνουν την επανένταξή του κατά τη διάρκεια εκτελέσεως της στερητικής της ελευθερίας ποινής στο έδαφος της Σλοβακικής Δημοκρατίας.

(10) Κατά το άρθρο 3, στοιχείο g, του νόμου 549/2011, για τους σκοπούς του νόμου αυτού ως συνήθης διαμονή νοείται η μόνιμη ή προσωρινή κατοικία.

(11) Κατά το άρθρο 2, παράγραφος 2, του [zákon] č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky (νόμου 253/1998 περί δηλώσεως του τόπου κατοικίας των υπηκόων της Σλοβακικής Δημοκρατίας και περί μητρώου πολιτών της Σλοβακικής Δημοκρατίας, στο εξής: νόμος περί δηλώσεως κατοικίας), όπως έχει τροποποιηθεί, ως κατοικία νοείται, για τους σκοπούς καταχωρίσεως του τόπου κατοικίας των ημεδαπών, η μόνιμη ή προσωρινή κατοικία.

(12) Κατά το άρθρο 3, παράγραφοι 1-3 και παράγραφος 7, πρώτη περίοδος, του νόμου περί δηλώσεως κατοικίας, η μόνιμη κατοικία των ημεδαπών αντιστοιχεί κατά κανόνα στον τόπο της μόνιμης διαμονής τους στο έδαφος της Σλοβακικής Δημοκρατίας. Σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο, ο ημεδαπός έχει μία μόνο μόνιμη κατοικία. Ο ημεδαπός έχει τη μόνιμη κατοικία του [σελ. 5 του πρωτοτύπου] μόνο σε κτήριο, ή σε τμήμα αυτού, το οποίο εξατομικεύεται με αριθμό οικίας ή με αριθμό οικίας και αριθμό ακινήτου και προορίζεται να χρησιμοποιηθεί ως κατοικία, [τουριστικό] κατάλυμα ή για ιδιωτική αναψυχή,

εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στον προαναφερθέντα νόμο. Ως τμήμα ενός κτηρίου νοείται και το διαμέρισμα. Η δήλωση μόνιμης κατοικίας του ημεδαπού δεν παρέχει κανένα δικαίωμα επί του ακινήτου που αναφέρεται στην παράγραφο 2, ούτε έναντι του ιδιοκτήτη του και επέχει απλώς και μόνο θέση καταχωρίσεως. Κάθε ημεδαπός έχει την υποχρέωση να δηλώσει μόνιμη κατοικία, όταν δεν διαμένει μόνιμα στο εξωτερικό.

(13) Κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, του νόμου περί δηλώσεως κατοικίας, ο ημεδαπός που προτίθεται να μεταβεί στο εξωτερικό με σκοπό να ζήσει εκεί μόνιμα, έχει την υποχρέωση, πριν αναχωρήσει, να δηλώσει ότι παύει να έχει στην ημεδαπή τη μόνιμη κατοικία του, στην αρμόδια διοικητική αρχή που διαχειρίζεται τα σχετικά με τη μόνιμη κατοικία του στοιχεία: στη δήλωση αναγράφει το κράτος και τον τόπο κατοικίας όπου σκοπεύει να μετοικήσει και την ημερομηνία ενάρξεως της διαμονής του στο εξωτερικό, η οποία συμπίπτει με την ημερομηνία παύσεως της μόνιμης κατοικίας του [στην ημεδαπή]. Κατά την παράγραφο 3 του εν λόγω άρθρου, ο ημεδαπός που διαμένει στο εξωτερικό και αποφασίζει, κατά τη διάρκεια της εν λόγω διαμονής, να παύσει να κατοικεί μόνιμα στο έδαφος της Σλοβακικής Δημοκρατίας, μπορεί να δηλώσει την παύση μέσω του γραφείου αντιπροσωπείας της Σλοβακικής Δημοκρατίας, ή μέσω εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου [του] στη Σλοβακική Δημοκρατία. Το γραφείο αντιπροσωπείας της Σλοβακικής Δημοκρατίας ή ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος κοινοποιεί στην αρχή που είναι αρμόδια για τη διαχείριση των σχετικών με τη μόνιμη κατοικία του ημεδαπού στοιχείων, το έντυπο της δηλώσεως με τη γνήσια υπογραφή του ημεδαπού, στο οποίο δηλώνονται το κράτος και ο τόπος της τωρινής κατοικίας στο εξωτερικό. Η μόνιμη κατοικία παύει την ημέρα κοινοποιήσεως του εν λόγω εγγράφου στην αρμόδια αρχή.

(14) Κατά το άρθρο 8, παράγραφος 1, του νόμου περί δηλώσεως κατοικίας, ως προσωρινή κατοικία νοείται ο τόπος διαμονής του ημεδαπού, πέραν του τόπου μόνιμης κατοικίας, στον οποίο ο ημεδαπός εγκαθίσταται προσωρινά, όταν η εν λόγω διαμονή διαρκεί περισσότερο από 90 ημέρες: ως προσωρινή κατοικία νοείται επίσης ο τόπος διαμονής, στο έδαφος της Σλοβακικής Δημοκρατίας, ημεδαπού που ζει μόνιμα στο εξωτερικό, όταν η εν λόγω διαμονή διαρκεί περισσότερο από 90 ημέρες.

(15) Κατά το άρθρο 9 του νόμου περί δηλώσεως κατοικίας, ο ημεδαπός που έχει τη μόνιμη κατοικία του στο έδαφος της Σλοβακικής Δημοκρατίας και προτίθεται να μεταβεί στο εξωτερικό για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από 90 ημέρες, έχει το δικαίωμα να γνωστοποιήσει το εν λόγω γεγονός στην αρμόδια αρχή στον τόπο μόνιμης ή προσωρινής κατοικίας του: στη γνωστοποίηση δηλώνει το κράτος, τον τόπο διαμονής και την προβλεπόμενη διάρκεια της διαμονής.

(16) Από τις προπαρατεθείσες νομοθετικές διατάξεις προκύπτει ότι οι δηλώσεις μόνιμης ή προσωρινής κατοικίας υπηκόου της Σλοβακικής Δημοκρατίας στο έδαφός της, οι οποίες συνιστούν κατά τον νόμο 549/2011 τη συνήθη διαμονή του, επέχουν απλώς και μόνο θέση καταχωρίσεως (βλ. άρθρο 2, παράγραφος 2, και άρθρο 3, παράγραφος 3, του νόμου περί δηλώσεως κατοικίας), και δεν

προϋποθέτουν ότι ο ημεδαπός διαμένει πράγματι στους αντίστοιχους τόπους και, ως εκ τούτου, συνδέεται με αυτούς με οικογενειακούς, κοινωνικούς, επαγγελματικούς ή άλλους δεσμούς. Στην περίπτωση μόνιμης κατοικίας, μολονότι ο νόμος επιβάλλει σε κάθε ημεδαπό που δεν κατοικεί μόνιμα [σελ. 6 του πρωτοτύπου] στο εξωτερικό, την υποχρέωση να τη δηλώσει (άρθρο 3, παράγραφος 7, πρώτη ημιπερίοδος, του νόμου περί δηλώσεως κατοικίας) και συγχρόνως επιβάλλει σε κάθε ημεδαπό την υποχρέωση να δηλώσει την παύση της όταν προτίθεται να μεταβεί στο εξωτερικό με σκοπό να ζήσει εκεί μόνιμα (άρθρο 6, παράγραφος 1, του νόμου περί δηλώσεως κατοικίας), εντούτοις δεν προβλέπεται καμία κύρωση σε περίπτωση αθετήσεως της εν λόγω υποχρεώσεως.

(17) Κατά το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α, του νόμου 549/2011 επιτρέπεται, συνεπώς, η αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεως του κράτους εκδόσεως περί επιβολής στερητικής της ελευθερίας ποινής (υπό την προϋπόθεση συνδρομής του διττού αξιοποίνου, εάν δεν προβλέπεται διαφορετικά στον νόμο) και στην περίπτωση κατά την οποία ο καταδίκος, υπήκοος της Σλοβακικής Δημοκρατίας, δεν ζει στην πραγματικότητα εκεί (αντιθέτως, ζει στο κράτος εκδόσεως), αλλά έχει στο έδαφος της Σλοβακικής Δημοκρατίας δηλωθείσα απλώς μόνιμη ή προσωρινή κατοικία. Συνεπώς, παραδόξως, και στην περίπτωση κατά την οποία ο υπήκοος της Σλοβακικής Δημοκρατίας που ζει μόνιμα στο εξωτερικό έχει στο έδαφός της απλώς δηλωθείσα προσωρινή κατοικία. Η προϋπόθεση της υπάρξεως αποδεδειγμένων οικογενειακών, κοινωνικών ή επαγγελματικών δεσμών, που μπορούν να συμβάλουν στη διευκόλυνση της επανεντάξεως του καταδίκου, προβλέπεται όντως επικουρικά και κατά τη σλοβακική νομοθεσία πρέπει να πληρούνται μόνον όταν ο υπήκοος της Σλοβακικής Δημοκρατίας δεν έχει στο έδαφός της συνήθη διαμονή, δηλαδή μόνιμη ή προσωρινή κατοικία.

(18) Οι αντιρρήσεις του εκκαλούντος, οι οποίες κατ' ουσίαν στηρίζονται στο γεγονός ότι δεν ζει στο έδαφος της Σλοβακικής Δημοκρατίας και ότι οι οικογενειακοί ή κοινωνικοί δεσμοί που θα μπορούσαν να συμβάλουν στη διευκόλυνση της κοινωνικής επανεντάξεώς του εντοπίζονται αντιθέτως στο κράτος εκδόσεως, κρίνονται εκ πρώτης όψεως αβάσιμες.

(19) Από την άλλη πλευρά, δεν είναι δυνατόν να μη ληφθεί υπόψη ότι ο νόμος 549/2011 μετέφερε στη σλοβακική έννομη τάξη την απόφαση-πλαίσιο. Συναφώς, ισχύει ο κανόνας ότι, στο πλαίσιο ερμηνείας του δικαίου της Ένωσης, το εθνικό δικαστήριο πρέπει να λάβει υπόψη το σύνολο των κανόνων του εθνικού δικαίου και να τους ερμηνεύσει, στο μέτρο του δυνατού, σύμφωνα με την απόφαση-πλαίσιο, προκειμένου να επιτύχει το αποτέλεσμα που επιδιώκεται με αυτήν και να διασφαλίσει την πλήρη αποτελεσματικότητά της (βλ., για παράδειγμα, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 5ης Σεπτεμβρίου 2012, Lopes Da Silva Jorge, C-42/11, EU:C:2012:517, και της 8ης Νοεμβρίου 2016, Oğhanov, C-554/14, EU:C:2016:835).

(20) Κατά την αιτιολογική σκέψη 9 της αποφάσεως-πλαισίου, η εκτέλεση της ποινής στο κράτος εκτελέσεως θα πρέπει να ενισχύει την πιθανότητα κοινωνικής επανένταξης του καταδίκου. Προκειμένου να βεβαιωθεί ότι η εκτέλεση της

ποινήs από το κράτος εκτελέσεως θα διευκολύνει την κοινωνική επανένταξη του καταδίκου, η αρμόδια αρχή του κράτους εκδόσεως πρέπει να λαμβάνει υπόψη στοιχεία όπως, για παράδειγμα, ο δεσμός του καταδίκου με το κράτος εκτελέσεως και εάν αυτός το θεωρεί ως έδρα των οικογενειακών, γλωσσικών, πολιτιστικών, κοινωνικών, οικονομικών ή άλλων δεσμών του με το κράτος εκτελέσεως. **[σελ. 7 του πρωτοτύπου]**

(21) Κατά την αιτιολογική σκέψη 15 της αποφάσεως-πλαisiού, η εν λόγω απόφαση πρέπει να εφαρμόζεται σύμφωνα με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στο έδαφος των κρατών μελών, το οποίο παρέχεται από το άρθρο 18 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

(22) Κατά την αιτιολογική σκέψη 17 της αποφάσεως-πλαisiού, οσάκις στην απόφαση αυτή υπάρχει μνεία του κράτους στο οποίο «ζει» ο κατάδικος, ο όρος αυτός δηλώνει τον τόπο με τον οποίο συνδέεται το πρόσωπο αυτό βάσει της συνήθους διαμονής και βάσει στοιχείων όπως οι οικογενειακοί, κοινωνικοί ή επαγγελματικοί δεσμοί.

(23) Κατά το άρθρο 3, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαisiού, σκοπός της είναι η θέσπιση των κανόνων σύμφωνα με τους οποίους ένα κράτος μέλος, προκειμένου να διευκολύνει την κοινωνική επανένταξη του καταδίκου, αναγνωρίζει μια καταδικαστική απόφαση και εκτελεί την ποινή.

(24) Κατά το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', της αποφάσεως-πλαisiού, εάν ο κατάδικος βρίσκεται στο κράτος εκδόσεως ή στο κράτος εκτελέσεως και εάν έχει δώσει τη συναίνεσή του όπου απαιτείται σύμφωνα με το άρθρο 6, καταδικαστική απόφαση η οποία συνοδεύεται από το πιστοποιητικό, τυποποιημένο έντυπο του οποίου περιέχεται στο παράρτημα I, μπορεί να διαβιβασθεί στο κράτος μέλος της ιθαγένειας του καταδίκου στο οποίο αυτός ζει.

(25) Κατά το άρθρο 4, παράγραφος 2 και παράγραφος 3, πρώτη περίοδος, και παράγραφος 4, της αποφάσεως-πλαisiού, η διαβίβαση της αποφάσεως και του πιστοποιητικού μπορεί να πραγματοποιηθεί εφόσον η αρμόδια αρχή του κράτους εκδόσεως, εν ανάγκη κατόπιν διαβουλεύσεων μεταξύ των αρμόδιων αρχών των κρατών εκδόσεως και εκτελέσεως, πεισθεί ότι η εκτέλεση της ποινήs από το κράτος εκτελέσεως θα διευκολύνει την κοινωνική επανένταξη του καταδίκου. Η αρμόδια αρχή του κράτους εκδόσεως, πριν διαβιβάσει την καταδικαστική απόφαση και το πιστοποιητικό, μπορεί να διαβουλευθεί, με κάθε πρόσφορο μέσο, με την αρμόδια αρχή του κράτους εκτελέσεως. Κατά τη διάρκεια των διαβουλεύσεων αυτών, η αρμόδια αρχή του κράτους εκτελέσεως μπορεί να διατυπώσει στην αρμόδια αρχή του κράτους εκδόσεως αιτιολογημένη γνώμη, κατά την οποία η εκτέλεση της ποινήs στο κράτος εκτελέσεως δεν θα διευκόλυνε ούτε την κοινωνική επανένταξη ούτε την επιτυχή ενσωμάτωση του καταδίκου στην κοινωνία. Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν υπήρξαν διαβουλεύσεις, η γνώμη αυτή μπορεί να διατυπωθεί αμέσως μετά τη διαβίβαση της αποφάσεως και

του πιστοποιητικού. Η αρμόδια αρχή του κράτους εκδόσεως εξετάζει αυτή τη γνώμη και αποφασίζει εάν θα ανακαλέσει ή όχι το πιστοποιητικό.

(26) Κατά το άρθρο 6, παράγραφος 3, της αποφάσεως-πλαisiού, σε όλες τις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο κατάδικος βρίσκεται ακόμη στο κράτος εκδόσεως, πρέπει να του παρέχεται η δυνατότητα να εκφράζει τη γνώμη του, προφορικά ή γραπτά (...). Όταν πρόκειται να κριθεί εάν θα διαβιβασθεί η απόφαση μαζί με το πιστοποιητικό [σελ. 8 του πρωτοτύπου] λαμβάνεται υπόψη η γνώμη του καταδίκου. Όταν ο ενδιαφερόμενος έχει κάνει χρήση της δυνατότητας που του παρέχεται στην παράγραφο αυτή, η γνώμη του διαβιβάζεται στο κράτος εκτελέσεως, λαμβανομένου υπόψη ιδίως του άρθρου 4, παράγραφος 4.[...].

(27) Κατά το άρθρο 8, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαisiού, η αρμόδια αρχή του κράτους εκτελέσεως αναγνωρίζει την καταδικαστική απόφαση η οποία διαβιβάζεται σύμφωνα με το άρθρο 4 και κατά τη διαδικασία του άρθρου 5 και λαμβάνει πάραυτα κάθε απαραίτητο μέτρο για την εκτέλεση της ποινής, εκτός εάν η αρμόδια αρχή αποφασίσει να προβάλει κάποιον από τους λόγους μη αναγνωρίσεως και εκτελέσεως που προβλέπει το άρθρο 9.

(28) Κατά το άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο β', της αποφάσεως-πλαisiού, η αρμόδια αρχή του κράτους εκτελέσεως δύναται να αρνηθεί να αναγνωρίσει την καταδικαστική απόφαση και να εκτελέσει την ποινή εάν δεν πληρούνται τα κριτήρια που θεσπίζονται από το άρθρο 4, παράγραφος 1.

(29) Κατά το άρθρο 9, παράγραφος 3, της αποφάσεως-πλαisiού, στις περιπτώσεις που προβλέπονται από την παράγραφο 1, στοιχεία α', β', γ', θ', κ' και λ', η αρμόδια αρχή του κράτους εκτελέσεως, πριν αποφασίσει να μην αναγνωρίσει την καταδικαστική απόφαση ή να μην εκτελέσει την ποινή, διαβουλεύεται με την αρμόδια αρχή του κράτους εκδόσεως με κάθε κατάλληλο μέσο και της ζητεί να παράσχει αμελλητί, εφόσον απαιτείται, οποιεσδήποτε αναγκαίες πρόσθετες πληροφορίες.

(30) Κατά το τυποποιημένο έντυπο πιστοποιητικού που περιέχεται στο μέρος δ', σημείο 4, του παραρτήματος Ι της αποφάσεως-πλαisiού, πρέπει να παρέχονται, εφόσον είναι διαθέσιμες και εφόσον είναι σκόπιμο, οι λοιπές πληροφορίες σχετικά με τους οικογενειακούς, κοινωνικούς ή επαγγελματικούς δεσμούς του καταδίκου προς το κράτος εκτελέσεως.

(31) Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις της αποφάσεως-πλαisiού προκύπτει ότι ο σκοπός της έγκειται στη διευκόλυνση της κοινωνικής επανεντάξεως του καταδίκου. Το Najvyšší súd κρίνει, συνεπώς, ότι τα κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', της αποφάσεως-πλαisiού πληρούνται μόνον όταν ο κατάδικος έχει, στο κράτος μέλος της ιθαγένειάς του, οικογενειακούς, γλωσσικούς, πολιτιστικούς, κοινωνικούς, οικονομικούς ή επαγγελματικούς δεσμούς εκ των οποίων βάσιμα μπορεί να συναχθεί ότι η εκτέλεση της ποινής στο εν λόγω κράτος μέλος ενισχύει τις πιθανότητες κοινωνικής επανεντάξεώς του. Υπό το πρίσμα αυτό, συνεπώς, η σλοβακική

νομοθεσία –η οποία επιτρέπει την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεως με την οποία επιβάλλεται σε υπήκοό της στερητική της ελευθερίας ποινή, και όταν ακόμη ο τελευταίος έχει στο έδαφός της απλώς και μόνον κατοικία η οποία έχει καταχωρισθεί τυπικά ως μόνιμη ή προσωρινή κατοικία, χωρίς να υφίστανται πραγματικοί οικογενειακοί, κοινωνικοί, επαγγελματικοί ή άλλοι δεσμοί που να μπορούν να διευκολύνουν την κοινωνική επανένταξή του, και δεν συντρέχει συναφώς η περίπτωση κατά την οποία ο κατάδικος πρέπει να μεταχθεί μετά την εκτέλεση της ποινής στο έδαφός της [άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, της αποφάσεως-πλαισίου]– δεν διασφαλίζει [σελ. 9 του πρωτοτύπου] την πλήρη αποτελεσματικότητα της αποφάσεως-πλαισίου, υπό την έννοια ότι η αναγνώριση και εκτέλεση σε αυτές τις περιπτώσεις συμβάλλει (δύναται να συμβάλει) στην καλύτερη κοινωνική επανένταξη του καταδίκου.

(32) Πρέπει εντούτοις να επισημανθεί ότι, ακόμη και αν από 1ης Ιανουαρίου 2020, κατόπιν τροποποίησης της σλοβακικής εθνικής νομοθεσίας, θα είναι δυνατή η αναγνώριση στη Σλοβακική Δημοκρατία αποφάσεως η οποία επιβάλλει στερητική της ελευθερίας ποινή, σύμφωνα με τη νέα διατύπωση του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α), του νόμου 549/2011, όταν ο κατάδικος έχει τη σλοβακική ιθαγένεια και τη συνήθη διαμονή του στο έδαφός της, η οποία δεν θα ορίζεται πλέον ως μόνιμη ή προσωρινή κατοικία, σύμφωνα με το άρθρο 32 του νόμου αυτού (όπως θα ισχύει από 1ης Ιανουαρίου 2020), οι διαδικασίες που κινήθηκαν πριν από την 1η Ιανουαρίου 2020 θα διεξαχθούν σύμφωνα με τον νόμο που ίσχυε έως τις 31 Δεκεμβρίου 2019, δηλαδή βάσει των διατάξεων που μνημονεύονται στα σημεία 8 και 10 του σκεπτικού της παρούσας διατάξεως.

(33) Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, καθώς και της υποχρέωσης του εθνικού δικαστή στον οποίο έχει ανατεθεί, στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς του, να εφαρμόζει τους κανόνες του δικαίου της Ένωσης, να εξασφαλίζει την πλήρη αποτελεσματικότητα των κανόνων αυτών, αφήνοντας εν ανάγκη ανεφάρμοστη κάθε αντίθετη διάταξη της εθνικής νομοθεσίας, χωρίς να υποχρεούται να ζητήσει ή να αναμεινεί την προηγούμενη εξαφάνισή της είτε διά της νομοθετικής οδού είτε με οποιαδήποτε άλλη συνταγματική διαδικασία (βλ., ιδίως, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 9ης Μαρτίου 1978, Simmenthal, 106/77, EU:C:1978:49, σκέψεις 21 και 24· της 19ης Νοεμβρίου 2009, Filipiak, C-314/08, EU:C:2009:719, σκέψη 81· της 22ας Ιουνίου 2010, Melki και Abdeli, C-188/10 και C-189/10, EU:C:2010:363, σκέψη 43, και [της 26ης Φεβρουαρίου 2013,] Åkerberg Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105, σκέψη 45), το Najvyšší súd κατέληξε στο συμπέρασμα ότι για την έκδοση αποφάσεως στην υπόθεση που εκκρεμεί ενώπιόν του είναι απαραίτητη η ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης· ως εκ τούτου αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως, θέτοντάς του τα ακόλουθα ερωτήματα:

Έχει το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, της αποφάσεως-πλαισίου την έννοια ότι τα κριτήρια που προβλέπονται σε αυτό πληρούνται μόνον όταν ο κατάδικος έχει στο κράτος μέλος της ιθαγένειάς του οικογενειακούς, κοινωνικούς, επαγγελματικούς ή άλλους δεσμούς από τους οποίους μπορεί ευλόγως να συναχθεί ότι η εκτέλεση της ποινής στο εν λόγω κράτος μπορεί να

διευκολύνει την κοινωνική επανένταξή του, και ότι συνεπώς το άρθρο αυτό αντιτίθεται σε διάταξη εθνικού δικαίου, όπως το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α, του νόμου 549/2011 (όπως ισχύει έως την 31η Δεκεμβρίου 2019), που επιτρέπει στις εν λόγω περιπτώσεις την αναγνώριση και εκτέλεση καταδικαστικής αποφάσεως απλώς και μόνο βάσει της συνήθους διαμονής η οποία καταχωρίστηκε τυπικά στο κράτος εκτελέσεως, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη εάν ο κατάδικος έχει στο εν λόγω κράτος συγκεκριμένους δεσμούς που μπορούν να ενισχύσουν την κοινωνική επανένταξή του; [σελ. 10 του πρωτοτύπου]

Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο προηγούμενο ερώτημα, έχει το άρθρο 4, παράγραφος 2, της αποφάσεως-πλαisiού την έννοια ότι, ακόμη και στην περίπτωση που ρυθμίζεται στο άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', της αποφάσεως-πλαisiού, η αρμόδια αρχή του κράτους εκδόσεως οφείλει να εξακριβώσει, ήδη πριν από τη διαβίβαση της αποφάσεως και του πιστοποιητικού, ότι η εκτέλεση της ποινής από το κράτος εκτελέσεως εξυπηρετεί τον σκοπό της διευκολύνσεως της κοινωνικής επανένταξεως του καταδίκου, και η προαναφερθείσα αρχή οφείλει συγχρόνως να αναφέρει στο μέρος δ', σημείο 4, του πιστοποιητικού τις συλλεγείσες για τον σκοπό αυτό πληροφορίες, ιδίως εάν ο κατάδικος, στο πλαίσιο της γνώμης που εξέφρασε κατά το άρθρο 6, παράγραφος 3, της αποφάσεως-πλαisiού, ισχυρίζεται ότι έχει συγκεκριμένους οικογενειακούς, κοινωνικούς ή επαγγελματικούς δεσμούς στο κράτος εκδόσεως;

Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα, έχει το άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο β', της αποφάσεως-πλαisiού την έννοια ότι υφίσταται λόγος μη αναγνώρισεως και μη εκτελέσεως καταδικαστικής αποφάσεως και όταν, στην περίπτωση που προβλέπεται στο άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', της αποφάσεως-πλαisiού, δεν αποδεικνύεται, παρά τη διαβούλευση που προβλέπει η παράγραφος 3 της εν λόγω διατάξεως και την ενδεχόμενη παροχή των λοιπών αναγκαίων πληροφοριών, η ύπαρξη οικογενειακών, κοινωνικών, επαγγελματικών ή άλλων δεσμών από τους οποίους μπορεί ευλόγως να συναχθεί ότι η εκτέλεση της ποινής στο κράτος εκτελέσεως μπορεί να διευκολύνει την κοινωνική επανένταξη του καταδίκου;

[...] [πληροφορίες σχετικά με τη δυνατότητα ασκήσεως ενδίκων μέσων]

Μπρατισλάβα, 22 Οκτωβρίου 2019

[...] František Mozner

Πρόεδρος τμήματος